

Pròleg de la primera edició

Fa pocs mesos, en un acte públic, un jutge de la Cancelleria¹ tingué l'amabilitat d'informar-me, com a membre d'un gremi d'uns cent cinquanta homes i dones que no treballen sota cap sospita de demència, que el Tribunal de la Cancelleria, malgrat ésser l'objectiu preferit de molts prejudicis populars –en aquest aspecte crec que l'ull del jutge em sotjava directament–, era gairebé immaculat. Hi havia hagut, ho reconegué, un defecte més o menys trivial en el seu ritme de progressió, però s'exagerava i calia atribuir-lo exclusivament a “la parsimònia de la gent”; resulta que aquesta gent culpable s'havia conjurat fins fa poc, de la manera més decidida i sense estalviar mitjans, a no ampliar el nombre de jutges assignats a la Cancelleria –crec que per Ricard II², però tant hi fa qualsevol rei.

Això em semblà una facècia massa grossa per encabir-la en el cos d'aquest llibre, o potser hauria hagut de restituir-la a en Xerrameca Kenge o al Sr. Vholes, l'un o l'altre crec que en podria ésser l'autor. En boques tals podia haver estat acompanyada d'una citació adequada d'un dels sonets³ de Shakespeare:

*La meva natura és sotmesa
Al que l'amara, com la mà del tintorer:
Apiadeu-vos de mi, doncs, i desitgeu que millori!*

Tanmateix, com que és cosa saludable que la gent parsimoniosa s'assabenti de què s'ha fet, i encara es fa, a propòsit d'aquest assumpte, deixo constància que tot el que s'explica en aquestes pàgines referent al Tribunal de la Cancelleria és substancialment veritat i dins la veritat. El cas Gridley no ha estat substancialment alterat d'un altre que s'ha esdevingut fa poc, fet públic per una persona desinteressada relacionada professionalment amb la totalitat de la monstruosa injustícia del cap a la fi. Actualment⁴ hi ha un procés en curs al tribunal, que va començar aproximadament fa vint anys; on se sap que han comparegut alhora de trenta a quaranta advocats; amb costes que han ascendit a l'import de setanta mil lliures; que és un plet amistós i que –segons que m'han assegurat– és ara tan proper a la fi com quan va començar. Hi ha un altre arxiconegut procés a la Cancelleria, encara sense decidir, que fou començat abans d'acabar el darrer segle i que ja s'ha menjat en costes més del doble de setanta mil lliures. Si necessités uns altres pèrits per a JARNDYCE CONTRA JARNDYCE, podria fer-los ploure damunt d'aquestes pàgines, per a vergonya de... la parsimònia de la gent.

Només hi ha un altre aspecte del qual voldria oferir un aclariment. La possibilitat del que s'anomena Combustió Espontània s'ha negat des de la

¹ Tribunal Suprem d'Equitat, competent només en litigis a propòsit d'herències, fideïcomisos, hipoteques i similars, moderava o esmenava la rigidesa i les mancances dels tribunals de justícia ordinaris. A la pràctica, i com que eren independents, complicaven els procediments.

² Segle XIV.

³ Sonet 111, 6-8.

⁴ 1853.

mort del Sr. Krook, i el meu bon amic el SR. LEWES –completament equivocat, com aviat va descobrir, quan va suposar que tots els entesos havien abandonat l'assumpte– va publicar algunes enginyoses cartes que m'adreçà just quan l'esdeveniment fou objecte de cròniques, on s'argüia la impossibilitat de la Combustió Espontània. No cal que digui que ni premeditadament ni per negligència vull enganyar els meus lectors, i que abans d'escriure aquesta descripció m'he pres la molèstia d'investigar l'assumpte. Hi ha constància d'uns trenta casos, el més famós dels quals, el de la comtessa Cornelia de Bandi Cesenate, fou minuciosament investigat i descrit per Giuseppe Bianchini, un prebendat de Verona i, a més, distingit home de lletres, que en va fer una relació a Verona l'any 1731 i que després va tornar a publicar a Roma. Les aparences observades en aquest cas són fora de qualsevol dubte racional, i són les mateixes que s'han observat en el cas del Sr. Krook. La següent evidència més famosa tingué lloc a Reims sis anys abans: l'historiador d'aquest cas és LE CAT, un dels cirurgians de més anomenada de França. El subjecte fou una dona, el marit de la qual, per ignorància, fou convicte d'haver-la assassinada, però, en apel·lació solemne a una instància superior, en fou exculpat perquè es va demostrar, per mitjà d'evidències, que havia finat de la mort que s'anomena Combustió Espontània. No crec necessari afegir a aquests notables fets ni a la referència general als entesos, que pot trobar-se a la pàgina 329⁵, les opinions i experiències contrastades de distingits professors en medicina d'èpoques més actuals, francesos, anglesos i escocesos; m'accontento observant que no abandonaré els fets fins que no hi hagi hagut una considerable Combustió Espontània de la fe amb la qual usualment es reben els esdeveniments humans.

A *Casa Inhòspita* m'he esplaiat deliberadament sobre el caràcter romàntic de les coses familiars. Crec que no havia tingut mai tants lectors⁶ com en aquest llibre. Tant de bo ens retrobem!

LONDRES,
Agost, 1853

⁵ A l'original.

⁶ La primera edició aparegué cap a la fi de l'any 1853. Abans s'havia publicat en dinou lliuraments mensuals, del març de 1852 al setembre de 1853, amb una difusió superior a les quaranta mil còpies.